

Memòries Populars

Fa uns quants dies em va telefonar una senyora, que no sé qui era, i em va parlar del Fòrum de les Cultures i de l'Arxiu Popular de la Roca; també em va felicitar pel llibre que vaig escriure i va dir per què no en tornava a escriure un altre i jo li vaig dir que l'any passat en vaig presentar un altre però no va ser premiat. Ella em va dir que ho tornés a intentar amb un tercer i que, si coneixia algú que sapigués alguna història popular, que l'animés a escriure i que si no sabien el català que ho facin en castellà, però que ho fessin que és molt important saber, al dia de demà, la història dels pobles.

L'altre dia vaig anar a la font del Rector, que està completament seca, i em vaig asseure un moment en aquells bancs i vaig pensar en la història que sé d'aquella font. El primer que vaig pensar és que a la meva joventut, el 90% de la Sagrera no teníem cap més aigua que aquella; també recordo que la font era com una excusa perquè les parelles de nuvis agafessin el càntir i anessin a la font i així marxaven del control dels seus pares, ja que en aquell temps estaven controlats per ells o algú de la família; quantes parelles pel camí de la font s'havien fet el primer petó! Si la font pogués parlar, quantes coses ens explicaria d'escenes d'amor d'aquelles parelles que havien d'esperar que no els veiés ningú per demostrar-se el seu amor ja que les famílies més conservadores ho tenien com un pecat.

També, mentre mirava aquelles parets i el tub de la font seca, vaig pensar que dintre d'uns quants cent anys, ja que 80 anys de la meua història, per la de la humanitat és un instant, quan els diguin que per aquell tub sortia aigua natural no s'ho creuran. Serà com ara quan ens diuen del manà que queia del sol.

Jo del que he vist és que el 90% de les fonts i mines d'on sortia aigua, no sols a Sta. Eulàlia sinó del que jo conec en tot el Vallès, s'han assecat. Si aquestes històries no les expliquem els que les hem viscut, qui ho farà? Els de 50 anys enrere no en saben res.

També ¿qui sabrà que en temps dels nostres pares, i meu també quan era jovenet, un sol metge havia de respondre a les necessitats de Sta. Eulàlia, Bigues, Lliçà d'Amunt i de Vall; al principi sense cap mitjà per desplaçar-se? Després ho feia amb un cavall fins que va comprar el cotxe, un dels primers d'aquests pobles. Per avisar-lo no hi havia ni telè-

fon, hi havies d'anar a peu; després, quan venia, et feia una recepta de la qual ell mateix feia la fórmula i havies d'anar a la farmàcia de Caldes o Granollers amb una ampolleta per posar-ho i moltes vegades s'hi anava a peu per falta de comunicació o diners; els nostres pares, sempre. En aquell temps ningú tenia termòmetre i, quan et trobaven calent, et posaven bafus de draps de ruda o flor de saüc calents al cap.

Quan deies que no et trobaves bé, el primer que et deien és que potser estaves espatllat i et feien anar al que deien que en sabia: et feia asseure en una cadira, que poguessis posar els peus a terra ben plans, i t'agafaven els braços, els estiraven a veure si eren iguals de llargs. Si no eren iguals, els estiraven fins que deien que ja estaven bé i després passaves un dia sense fer res i ja estaves curat. També en aquell temps hi havia una altra cosa, que a mi no m'ho havien fet mai, que era trencar-te les angines; quan un tenia molt mal de coll et deien que et fessis trencar les angines, que també hi havia algú del poble que en sabia. Deien que et fregaven molt fort els canells i ja estava curat el mal de coll; això no m'ho havien fet mai, en canvi curar-me d'espatllat moltes vegades, fins i tot m'ho feia la meua àvia.

Recordo quan a la tardor passaven pels pobles les trementinaires carregades amb un cistell i un mocador de fer farcells, que en aquell temps era la maleta de tothom, on portaven la famosa trementina, que no faltava mai a cap casa, i també tota classe d'herbes medicinals.

Dintre d'unes quantes generacions, quan vegin una casa amb xemeneia, diran per que servien. En canvi nosaltres sense xemeneia no podíem viure; era tan necessària com l'aire que respiràvem, ja que sense poder fer foc no es podia fer el menjar i a l'hivern escalfar-te.

El menjar, sobretot a l'estiu, s'havia de coure a cada àpat, ja que no hi havia neveres. Quan anaves a un poble i a les xemeneies no hi sortia fum és que no hi vivia ningú.

Aquella dona demanava històries populars de pobles, perquè, quan els que ho hem viscut no hi siguem, qui els ho dirà o explicarà, tot això?

Manel Cabot i Cuscó

- MERCERIA
- PERFUMERIA
- GÈNERES DE PUNT
- OBJECTES DE REGAL
- PAPERERIA
- PERIÒDICS

Gema

Telèfon 93 844 89 31
Plaça de l'Ajuntament
SANTA EULÀLIA DE RONÇANA